

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

Ljubljana, v četrtek, 14. januarja 1932.

Štev. 6.

Občinski proračun ljubljanski

Občinski odbor je dne 12. t. m. razpravljal o občinskem proračunu za leto 1932, ki izkazuje 47 milijonov Din potrebščin. V primeri s proračunom za leto 1931. se je proračunska potrebščina zmanjšala za 3 milijone Din, kar se izraža tudi v manjših davščinah, ki se naj poberejo za pokritje izkazane potrebščine.

Priznati moramo, da je občinski odbor pokazal pravo razumevanje za prilike sedanjega časa in znižal v izdatni meri določen na neposredne davke in mestne davščine, ki se pobirajo po višini najemnine, to je vodarino, gosaščino in kanalsko pristojbino, želeli bi bilo le, da bi prišlo znižanje res v prid onim slojem, katerim je bilo namenjeno.

Bolj pa zanima širšo javnost vprašanje trošarin, ki vplivajo ne le na bližnjo okolico, ki ima neoporečne koristi od mesta, temveč tudi na oddaljene kraje, ki so navezani na mesto samo kot na staro trgovsko središče. Ti oddajajo v mesto svoje izdelke, ki se potem ne trošijo v mestu, temveč gredo svojo trgovsko pot in najdejo potrošnika daleč izven ožjih mej ljubljanskega mesta. Ljubljanska trgovina stoji v interesu samoohranitve na stališču, da naj občinska trošarina zadene samo potrošnja v mestu samem, pusti pa iz vidika blago, ki mesto več ali manj tranzitira in se proda izven mesta. Trgovini v mestu ni ustrezno samo s tem, da se trošarina na gotove predmete zniža, temveč želi in zahteva, da se pobiranje tako uredi, da njihovo za konzum izven mestnih mej namenjeno blago ne bo obremenjeno z občinsko trošarino, ki ustvarja pri sedanjih ostrih konkurenčnih prilikah v vsakem primeru neenake konkurenčne pogoje. Edino, kar zahteva v tem pogledu trgovina je torej le to, da se dosledno izvede in spoštuje pozitivno določilo zakona, na katerem sloni pravica pobiranja občinske trošarine.

Kako se namerava v novem proračunu zadostiti tej imperativni zahtevi zakona, iz poročil ne izhaja, vendar pa upamo, da bodo za primer, da je občinska uprava to

določilo zakona tudi letos pustila iz vidika, vsaj nadzorne oblasti pripomogle zakonu do veljave.

Nadaljna težnja glede občinskih trošarin obstoji v želji, da se zadovoljivo preuredi vprašanje obremenitve sirovin, ki se uvažajo v mesto za industrijske namene, da se tako prepreči, da bi se najprej obremenila pogonska sredstva, potem sirovina in končno še finalni produkt. Ne odrekamo občini pravice, da si išče sredstev za kritje svojih potrebščin tudi potom trošarin, zastopamo pa stališče, da je občina dolžna pospeševati industrijo na svojem področju vsaj na ta način, da ji ne dela neprilik v pogledu trošarin, v kolikor obremenjujejo produkcijski proces. Pogonska sila je pri nas, v kolikor smo navezani na mestno elektrarno, veliko dražja nego zunaj mesta, pa tudi dražja nego v mestih, ki so si našli, kakor n. pr. Zagreb nalogo, da pospešujejo obrtnost s ceneno oddajo električnega toka industriji in obrtom. Ali in v koliko je mestna občina upoštevala ta vzgled, iz časopisnih poročil ne izhaja, želeli pa bi bilo, da bi sledila tudi tem in podobnim vzgledom, ki se, kakor kažejo izkušnje, vsekakor dobro obrestujejo, ker se s pospeševanjem obrtnosti krepi davčna moč podjetij.

To so nekatere misli ob poročilih o ljubljanskem proračunu, ki je v ostalem kakor kaže v okvirju možnosti upošteval sedanje trde prilike. Želeli bi le, da se v interesu lepšega in boljšega razvoja v gospodarstvu na mesnem področju na eni strani izvede zakon o državnih trošarinah, kolikor urejuje pobiranje občinskih trošarin in da bi občina posvetila pozornost, da bi potem mogli s proračunom v polnem obsegu soglašati in ga kljub bremenom, ki jih nalaga, celo pozdraviti. Na obstoječem proračunu so naše pripombe tako mali madeži, da bi od srca želeli, da bi se tudi ti madeži potom sporazuma odpravili, da se gospodarstvo potem sreča na zlati sredi z občino, ki kaže dobro voljo, da ustreže gospodarskim potrebam svojih občanov.

Gospodarsko leto 1931 v Jugoslaviji

G. M. Eisen, kojega poročila se odlikujejo po strogi stvarnosti, piše o gornjem predmetu v »N. Fr. Pr.« sledeče:

Leto 1931 je bilo leto zoženega in omejenega gospodarskega delovanja. Sicer je bilo poljedelstvo v tem oziru izjemna, a to se ni moglo v polni meri praktično uveljaviti, ker niso mednarodni trgi nudili nobenih ugodnih prodajnih možnosti in je v Jugoslaviji sami državi žitni monopol s predpisanimi, daleč preko svetovne paritete idočimi cenami napravil prodajne razmere odvisne od poteka državnega žitnega prevzema. Pridelek pšenice, ki so ga cenili prvotno na ca. 23 milijonov met. stotov, je znašal po zaključnih cenitvah skoraj 28 milijonov met. stotov, to je za 6 milijonov stotov več kot leta 1930. Nasprotno je pa padel pridelek koruze od 34.6 na 32.2 mil. met. stotov. Izvoz pšenice je padel od ca. 200.000 ton v prvih devetih predlanskih mesecih na ca. 188.000 ton v isti dobi preteklega leta, izvoz koruze od 404.000 ton na 207.000 ton. Živinoreja je trpela vsled močno padajočih cen; njen izvoz kaže v prvih devetih lanskim mesecih dvig od 159.000 na 199.000 kosov, pri drobnici pa padec od 455.700 kosov na 342.300.

Gozdna produkcija je bila stalno v znamenju močnega padanja izvoza. V gori omenjeni dobi je padel izvoz stavbnega lesa, od 938.500 ton na 586.200 ton, izvoz drv od 283.600 na 184.000 ton, izvoz železniških pragov od 2.400.000 na 2.020.000 kosov. Domača prodaja se je gibala vsled še

nekam zadovoljivega stavbnega gibanja na razmeroma ugodni višini.

Industrijska in obrtna produkcija je bila prisiljena do večkratnih omejitev, ki odgovarjajo bolj ali manj zmanjšani prodaji. V zvezi z obratnimi omejitvami in v najnovejšem času tudi z obratnimi ustavitvami (vagoniska industrija, železna, mlinska, steklena itd. industrija) se je pomnožilo število brezposelnih, o čemer poročamo v posebnem člančiču; je jih ca. 50.000 do 60.000.

Padec v izvozu zunanje trgovine se tice v prvi vrsti gori omenjenih najvažnejših produkcijskih tipov, v uvozu pa tekstilnega in železnega blaga, premoga itd.

Vobče se pa more reči, da je kriza Jugoslavije v preteklem letu dosti manj zadel kot druge dežele.

KOŽNI SEJEM V LJUBLJANI.

Lovcem se nudi najugodnejša prilika, da kolikor mogoče dobro vnovčijo svoj tozinski lovski pridelek, ako se poslužijo za vnovčenje kož lovsko-prodajne organizacije »Divja koža« v Ljubljani. Drazba, po vrstnem redu 13., se vrši dne 25. t. m. — Za to dražbo vlada posebno s strani inozemskih kupcev veliko zanimanje in bo za blago dovolj zanimanja. Uspeh je torej močno odvisen od lovcev samih. Čim več blaga bo na razpolago in čim boljša bo povprečna kakovost kož, tem lepši bo uspeh dražbe. Oklenite se »Divje kože« in pošljite vse pridobljene kože nemudoma le njej v prodajo. V današnjih težkih časih posameznik še celo ne opravi ničesar, le v slogi in medsebojni podpori je moč in zagotovilo čim boljšega gmotnega uspeha.

Potujoča poljedelska razstava in šola

Ze več nego šest mesecev se pripravlja potujoča poljedelska razstava in šola, ki se sestavi v 22 železniških vagonih. Na tej razstavi bo po določenem programu zastopano tudi gozdarstvo. Razstava bo poučnega značaja za čim širše kroge kmetovalcev. Iz Beograda odide vlak z razstavo začetkom meseca februarja t. l. Obstal bo na vsaki postaji tako, da bo tekom 2 let obvozil vse postaje naše države. Da bi bilo gospodarstvo na tej razstavi dostojno zastopano, pozivlja Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na željo ministrstva za šume in rudnike vse obrtnike in industrijce, kateri se bavijo z obdelovanjem lesa v katerikoli obliki, da pošljejo za to razstavo posamezne svoje izdelke. Ako se pravilno razlaga namen razstave, se more lahko določiti, kaj je treba na izložbi pokazati našemu kmetovalcu. — Za vzgled predmetov, ki naj bi se razstavili, navaja ministristvo lesne sortimente domače hišne obrtnosti, n. pr. kuhinjska posoda, vretena, preslice, držaji, korita, lese, no ogle itd., kakor tudi vse ostale predmete, katere potrebuje kmetovalec v svojem gospodarstvu. Med te spadajo tudi pasti, razne priprave za sekanje drevja in za obdelovanje lesa, dalje slike, načrti, kartogrami, modeli in albumi, nanašajoči se na poslovanje posameznih podjetij, posebno pa gozdarstva v obče. Obrtniki in podjetniki, ki se bavijo s predelovanjem lesa, so zainteresirani na lesu, kako se vzgaja ljudstvo glede gojenja gozda in njihovega izkoriščanja, kajti v kolikor je narod v tem pogledu boljše vzgojen, tem več bomo imeli lepih in dobro ohranjenih gozdov, kar bo tudi obrtnikom in podjetnikom omogočevalo uspešnejše poslovanje. Kontno se ne sme prezreti tudi neposredne koristi, katere daje razstava kot reklamno sredstvo, ker bodo razstavo posečali poleg kmetovalcev tudi mestni prebivalci-trgovci. Obrtniki in podjetniki, ki žele razstaviti svoje izdelke na tej potujoči razstavi, naj za razstavo namenjene predmete pošljejo do konca meseca januarja 1932 na naslov: Upravi Topčiderskog parka (za Pokretnu poljoprivrednu izložbu i školu) u Beogradu. Za razstavo namenjeni material se more poslati tudi pozneje, ker se bodo, kakor bo dohajal, pošiljal tja, kjer se bo razstava v dotičnem času nahajala.

KONTROLA SODOV

Uradni dnevi za kontrolo sodov se bodo vršili po naslednjem razporedu: Sevnica 8. februarja, 7. marca, 11. aprila in 9. maja; Krško 9. februarja, 8. marca, 12. aprila in 10. maja; Brežice 13. in 14. januarja, 10. in 11. februarja, 9. in 10. marca, 13. in 14. aprila in 11. in 12. maja; Kozje 15. januarja popoldne in 16. januarja, 12. februarja popoldne in 13. februarja, 11. marca popoldne in 12. marca, 15. aprila popoldne in 16. aprila ter 13. maja popoldne in 14. maja; Rogatec 18. januarja, 15. februarja, 14. marca, 18. aprila in 17. maja; Šoštanj 25. januarja, 22. februarja, 21. marca, 25. aprila in 23. maja; Slovenjgradec 26. januarja, 23. februarja, 22. marca, 26. aprila in 24. maja; Konjice 27. januarja, 24. februarja, 23. marca, 27. aprila in 25. maja. V Celju pa je merjenje in pregled sodov vsak delavnik dopoldne.

* * *

LETOŠNJE PRIREDITVE LJUBLJANSKEGA VELESEJMA

Ljubljanski velesejem bo imel letos dve svoji glavni prireditvi, in sicer: XII. mednarodni vzorčni velesejem od 4. do 13. junija, in jesensko razstavo »Ljubljana v jeseni« od 3. do 12. septembra. Našo industrijo, obrt in trgovino opozarjamo že sedaj na te prireditve, ki vrše važno misijo na korist našega celokupnega gospodarstva in vsega našega naroda.

Novi devizni predpisi

Manufakturst iz Ljubljane nam piše:

V sedanjih resnih časih je vsekakor prav, da hoče urediti država promet z devizami ter imeti o njem točen pregled.

Za manufakturo so poslovne razmere bistveno drugačne kakor za druge stroke. Manufakturo naročujem že v januarju do maja za prihodnjo zimo, ker morajo tudi tovarne vedeti, koliko naj od enega ali drugega predmeta izdelajo, kajti izdelovanje traja delj časa. Ravno tako je s plačili. Nekatere tovarne dovoljujejo samo kratek kredit, nekatere so v tem oziru popustljivejše ali jim pa premoženjske razmere dopuščajo, da zamorejo plačila čakati po 6 in še več mesecev. Ravnotako so plačilne razmere posameznih trgovcev različne. Nekateri lahko plačujejo, kakor to imenujemo per Cassa v 30 ali 60 dneh ter pri tem zaslužijo nekaj odstotkov skonta, drugim to ni mogoče ter pač plačujejo svoje račune kakor nanese prilika. Je tudi več takih trgovcev v naši stroki, ki komaj po 12 mesecih poravnajo svoje obveznosti. Vsled novih deviznih predpisov nastanejo sedaj sledeča vprašanja: Kdaj bomo plačali stare eventualno že zdavnaj zapadle račune? Kako naj se plačajo računi, katere bi trgovec rad plačal takoj oziroma katere bi moral takoj ali vsaj v 30 dneh plačati, da ne zgubi skonta?

Banke nam javljajo, da bo Narodna banka v bodoče oddajala devize potom pooblaščenih bank le na podlagi obvez, ki so bile pravočasno prijavljene potom seznama in to temeljem posebne nove prošnje. Tu zopet ni povedano kdaj, kam in kako prošnjo je treba vložiti. Je-li treba prošnjo kolekovati, je-le treba za vsak račun zopet obavezo in to tudi zopet s 5 Din kolekovati.

Kaj naj storimo z novimi računi, ki so prišli po 1. januarju 1932? Kdaj naj te račune prijavimo, komu? Ali zadostujejo že prijavljene svote tujih deviz, katere so nekateri poslali neposredno Narodni banki? Kaj naj stori trgovec, ki je hotel te dni kake račune poravnati, sedaj pa nenkrat ne more. Prej se je dovoljevalo poslati vsaj Dinarje v denarnih pismih, sedaj tudi to ni mogoče, ker je dovoljeno mesečno le 3000 Din, kar je za trgovsko poslovanje veliko premalo. Naj se že kontingentira uvoz, ali kar smo kupili in bi morali sedaj plačati, v tem naj se nas ne ovira!

Ali bo dovoljeno kupovati gotove predmete v naprej proti obavezi, da se bo blago v gotovem roku uvozilo ali to sploh odpade? Saj taki slučajji so v naši stroki zelo redki ter skoro ne pridejo v poštev. Ali vedeti je treba tudi to.

Manufakturna stroka stoji sedaj takorekoč pred nakupom zimskega blaga. — Vedeti moramo ali bomo smeli toliko uvažati in kako bomo plačevali naše obveznosti. Vse to in še marsikaj je treba pojasniti. Najbolje bi pač bil kak seštanek posameznih strok, na katerih bi zavzeli stališče ter se pomenili, kaj naj v teh razmerah storno in kaj nam je podvzeti. O tem, je-li tak seštanek umesten ali potreben, naj pa odločajo merodajni faktorji.

Opomba uredništva. Po naših ugotovitvah je odložitev opravljanja za stare fakture, to je za fakture po uvoznih deklaracijah, došli pred 1. januarjem 1932 samo prehodnega značaja in bo poslovanje tudi glede teh faktur v par dneh zopet normalno. V ostalem pa smo prepričani, da se devizno poslovanje, ne bo še nadalje omejevalo.

Čitajte in razširjajte
»TRGOVSKI LIST«!

Hmeljarska konferenca v trgovinskem ministrstvu

Ureditev znamkovanja našega hmelja Kontingentiranje uvoza v inozemstvo

Pri ministrstvu za trgovino in industrijo se je vršila 12. t. m. konferenca hmeljarjev, na kateri so razpravljali predvsem o vprašanju znamkovanja in pospeševanja izvoza jugoslovanskega hmelja. Konference so se udeležili zastopniki vseh hmeljarskih organizacij. Iz dravske banovine narodni poslanec celjskega sreza g. Prekoršek, sreski kmetijski referent v Celju inž. Dolinar, zastopnik hmeljarskega društva v Zalcu g. Vilko Senica ter kot zastopnik zbornice za TOI v Ljubljani generalni tajnik g. Ivan Mohorič. Kmetijsko ministrstvo je zastopal inspektor g. Njemčanin. V imenu centrale industrijskih korporacij je prisostvoval konferenci tajnik g. dr. Gregorič. Konferenco je vodil načelnik zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. dr. Juraj Tomišič. Uvodni referat o splošnem položaju hmeljarjev v naši državi je podal referent tega zavoda dr. Vitez.

Glavna debata se je vršila o enotni ureditvi znamkovanja hmelja jugoslovanskega izvora. Šlo je predvsem za to, ali naj se znamkovanje uredi s pravilnikom na osnovi zakona o kontroli izvoza kmetijskih pridelkov, ali pa na osnovi posebnega zakona. V prvem primeru bi se moral ukiniti dosedaj v dravski banovini veljavni zakon o neobveznem znamkovanju hmelja iz leta 1907. Delegati iz dravske banovine so vztrajali pri svoji znani zahtevi, da se znamkovanje hmelja uredi na zakoniti osnovi, in sicer fakultativno, torej neobvezno, to pa predvsem iz razloga, ker zahtevajo znamkovanje odnosno dajejo carinske ugodnosti za znamkovani hmelj samo nekatere države, dočim se v druge države lahko izvaža tudi neznamkovani hmelj. Vprašanje znamkovanja hmelja pa je ostalo odprto in je konferenca končno rešitev tega problema prepustila medministrski konferenci.

Nato je sledila razprava o določitvi področja in o označevanju hmelja iz posameznih področij. Na predlog novosadske zbornice za TOI naj bi se sprejela označba štajerski hmelj za hmelj iz Dravske banovine in označba baški hmelj za hmelj iz Vojvodine in Srema. Za hmelj iz Savinjske doline, in sicer iz spodnjih okrajev: Celje, Vransko in Gornji grad, naj bi se obdržala poleg označbe štajerski hmelj, še posebna označba Savinjska dolina. Delegat hmeljarjev iz Zalca je podal oddvojeno mnenje glede označbe nesavinjskega hmelja z označbo štajerski hmelj. Sklenjeno je bilo, da se ne sme znamkovati hmelj raznih letnikov kakor tudi ne hmelj, ki je mešan iz raznih hmeljarskih okolišev. Nadalje hmelj, ki je žveplan, s nečveplanim hmeljem in skartirani hmelj s kvalitetno označbo štajerski ali baški hmelj, ampak le z označbo hmelj. Glede izvrševanja znamkovanja je prevladalo naziranje, da bi lahko znam-

kovale hmelj zadrage, ki imajo za to potrebne priprave. Zastopnik kmetijskega ministrstva je pa vztrajal pri svoji zahtevi, da naj vrše znamkovanje samo banovinski organi.

Obširna debata se je vršila tudi o vprašanju znamkovanja kvalitete, kakor tudi glede sestave komisij pri znamkovalnicah. Glede kontingentiranja uvoza hmelja v Francijo, Nemčijo in Belgijo je poročal generalni tajnik zbornice za TOI v Ljubljani g. Mohorič, ter izvajal, da se pritožujejo interese, da se temu vprašanju ne posveča dovoljne pozornosti, ter da se to vprašanje pri nas še ni rešilo, dočim so druge države, zlasti Češkoslovaška že davno zasigurala svoj kontingent. Poudarjal je potrebo, da se ponovno izvrši intervencija v tem pogledu ter da se pri bodočih trgovinskih pogajanjih strogo pazi na to, da se zasigura našemu hmelju možnost izvoza ter da se naša država zavaruje proti raznim izigravanjem, ki jih izvajajo posamezne države z zasilnimi, deviznimi in drugimi uredbami ter z omejitvami uvoza in kontingentiranjem.

Glede vprašanja uvoza inozemskega hmelja v našo državo je konferenca ugotovila, da ta uvoz nazaduje in da je dosedanj uvoz inozemskega hmelja zaradi visoke carine in prevoznih stroškov znatno padel. Ugotovilo pa se je tudi, da je le v mali meri potreben uvoz inozemskega hmelja za dosego boljše kvalitete piva.

Končno je konferenca stavila predlog, naj se izvoz hmelja podpre z večjimi krediti, ki naj jih nudijo Narodna banka in Privilegirana agrarna banka, ker so bili dosedaj odobreni krediti v to svrhu povsem nezadostni in pogoji mnogo pretežki. Konferenca je sprejela tudi predlog, naj bi izdal zavod za pospeševanje zunanje trgovine primerno propagandno brošuro o našem hmelju v raznih jezikih. V tej brošuri naj bi se v propagandni formi obvestili inozemski trgovci o obsegu naše hmeljske trgovine, o načinu znamkovanja našega hmelja ter o raznih deviznih in carinskih predpisih. Brošura naj bi vsebovala tudi točno statistiko izvoza našega hmelja, da bodo imeli inozemski trgovci na ta način točne informacije o pomenu našega hmeljarstva ter da se s tem zainteresirajo pivovarne, ki danes kupujejo naš hmelj preko tujih kupcev in prekupčevalcev, za direktno dobavo jugoslovanskega hmelja.

V debati o ukrepih za pospeševanje izvoza našega hmelja je konferenca priporočila, naj se pri sklepanju direktnih železniških tarif dosežejo za izvoz hmelja kar najnižje postavke, odgovarjajoče sedanjim nizki ceni hmelja, zlasti pa, da se doseže znižana direktna tarifa za glavne izvozne centre.

Reorganizacija industrijskih, kmetijskih, trgovinskih in bančnih sindikatov v Italiji

Italijansko korporacijsko ministrstvo je izdelalo načrte za preureditev industrijskih, kmetijskih, trgovinskih in bančnih sindikatov.

V italijanski industriji in trgovini, v kmetijstvu in bančnih ter drugih sličnih podjetjih je zaposlenih okrog 6 in pol milijonov delojemalcev, katere bodo po novi reformi porazdelili v štiri nacionalne konfederacije. Vsaka od njih se bo delila na federacije po strokah in na pokrajinske zveze.

Konfederacija industrijskih sindikatov se bo delila v 12 nacionalnih federacij; v manufakturno, vodno, za plin in elektriko, za živila, za papir in tisk, v steklarsko, stavbno, kovinarsko, ribiško, tekstilno in za ekstrakte. Z ozirom na teritorij pa se bo delila na 92 pokrajinskih zvez, v katerih bodo zastopani za vsako pokrajino zastopniki vseh 12 strokovnih panog konfederacije.

Na sličen način bo organizirana tudi kmetijska konfederacija, imela pa bo le pet strokovnih federacij in sicer federacijo kmetov, kolonov, težakov in dninarjev, specializiranih poljedelcev ter živinorejcev in ostalih. Z ozirom na teritorij pa ta konfederacija ne bo imela pokrajinskih sindikalnih zvez, marveč deželne, skupno 32.

Konfederacija trgovcev se bo delila na 7 federacij, in sicer federacije trgovskih nameščencev, profesionistov in potnikov, hotelskih in gostilniških nameščencev, pekov in slaščičarjev, brivcev, krošnjarjev, in federacijo za ostale trgovske in obrtne panoge. Pokrajinskih zvez bo 92.

Bančna konfederacija bo stopila iz bančne, zavarovalne in davčne federacije. Ta konfederacija pa bo imela 14 zvez za posamezne italijanske dežele.

RO-LEX knjigovodstvo VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z. o. z.
Ljubljana, Selenburgova 6/1
Telefon šte. 33-38

FRANCOSKI NAČRT ZA AGRARNE DRŽAVE

Francoska vlada je dala izdelati od posameznega odbora obsežen načrt o novi organizaciji evropskih agrarnih držav za prodajo njih pridelkov in ga je predložila Društvu narodov. V glavnem se predlaga, naj pridelajo agrarne države samo toliko izvoznega previška, kolikor more zahodna Evropa porabiti. Dežele, ki prihajajo v poštev kot agrarne produkcijske dežele, so Jugoslavija, Grčija, Bolgarija, Rumunija, Ogrska, Poljska, Litva, Latvija, Estonska in Finska.

KONJUNKTURNO PADANJE AVSTRIJSKE STROJNE INDUSTRIJE

V zadnjem letu se je to padanje izredno poudarilo. V prvi vrsti trpi strojna industrija vsled zmanjšanja državnih naročil, ki so doslej zaposlovala venko slehno tovarno. Ker so država, dežele in občine svoje investicijsko delovanje sedaj skoraj popolnoma ustavile, bo v tem oziru zboljšanje v doglednem času kaj težko mogoče. Zelo velik je konjunkturi padec v industriji poljedelskih strojev. Kmetje si strojev ne morejo več naročati in domačin narociti zato ni nobenim. Eksport te industrije v tuzijo je pa v zadnjem času vsled tren težav v največji meri trpel; prolongacijska klavzula, dolarsko fakturiranje, ruske kontingentne zeje. Tudi investicijsko delovanje v industriji je močno pomenalo. In ker je tudi eksport skoraj ves ustavljen, vidimo, da strojna industrija vsled sedanje krize največ trpi. Zaposlenost je za ca 25 odstotkov manjša kot je bila lani; skrajšano delo se vrši le v redkih obratih, večinoma so posegli po obseznem odpustanju delavcev. Izgledi za bližnji čas so, kot rečeno, malo ugodni; edino upanje obstoji v tem, da se po razširjenju kiirinskih pogodb zopet pojavijo eksportne možnosti.

Iz naših organizacij

Reklamni koledarji in trgovstvo

Kakor običajno, so se tudi letos že pojavili v Mariboru potniki, da poberejo naročila na letošnje reklamne koledarje za leto 1933. Gremij trgovcev opozarja na sklep lanskega obnega zbora, da se razdeljevanje takih koledarjev v bodoče opusti, kakor se je opustilo že v drugih gremijskih okoliših. Dolžnost vsakega trgovca je, da se tega sklepa drži, ker bi se v slučaju nediscipline moral ta sklep razveljaviti, kar bi pomenilo za mariborsko trgovstvo več stotisoč dinarjev škode na leto.

Lep zgled samopomoči

V ne ravno lepo navado je prišlo, da išče danes vsakdo pomoči od drugega mesta, da bi si najprej skušal sam pomagati in šele na to se oziral po pomoči drugih, ki naj bi njegovo akcijo podprli. Tako se vedno zahteva, naj bi razni »merodajni« in »pristojni« faktorji ukrenili vse mogoče in nemogoče stvari, »prizadele« pa običajno drže roke križem in čakajo na odrešenje. Rezultat takega postopanja je, da oni od zgoraj radi premnogoštevilnih takih zahtev, ne morejo vseh zadovoljiti zlasti še, ker težje umevajo položaj radi indirektno prizadelosti.

Inicijativa mora vedno priti od spodaj, združena s primernimi dejanji, ki naj najdejo pri nadrejenih svoje zaščitnike in pripomočnike. Deviza samopomoči bi v današnjih časih morala igrati glavno vlogo.

Hvala Bogu, da so se v našem gospodarskem življenju že pojavili znaki, ki kažejo na to, da so to važno resnico pričeli nekateri uvidevati in se po nji ravnaniti.

Tako čitamo, da so delavci sladkorne tvornice v Osijeku sklenili, pomagati svojim brezposelnim tovarišem. V ta namen so osnovali poseben odbor, ki bo celotno akcijo vodil. Vsak delavec pa bo v bodoče plačeval 1% svojega zaslužka v poseben fond, iz katerega se bodo razdeljevale podpore brezposelnim tovarišem. To plemenito stremljenje je uvidelo tudi vodstvo tvornice, ki je sklenilo samo prav toliko prispevati v omenjeni fond. Na ta način se je v kratkem času nabrala lepa vsota dinarjev 130.000— ter je že marsikateri podpora potrebnih dobil primeren prispevek, ki mu je pripomogel iz najnujnejše zagate. To akcijo je pozdravilo tudi ministrstvo za socialno politiko in jo priporočalo v posnemanje; pričakovati pa je, da bo tudi samo prispevalo z znatnim zneskom.

Ne glede na to, da je akcija lahko izvedljiva in učinkovita, jo je pozdravljati še iz razloga, ker je na ta način mogoče veliko bolj racionalneje deliti podpore brezposelnim, ki se danes žalibog sicer izrabljajo v škodo onim, ki so podpore res potrebni.

Dobro bi bilo zato, da bi akcija osijeških delavcev našla mnogo posnemalec ter izdatno podporo vseh onih, ki so v to poklicani.

Po svetu

Francoski producenti železa v palicah bodo ustanovili prodajni urad, kojega pogodbeni doba je določena na tri leta.

Brezposelnih v Nemčiji je bilo na koncu decembra 5.666.000, to je za 316.000 več kot 15. decembra.

Zbližanje francoske trgovske bilance od junija do novembra 1931 znaša 63 odstotkov. Junjski deficit je znašal še 1400 milijonov frankov, novembski le še 506 milijonov.

Izvoz čevljev iz Češkoslovaške raste; v predlanskem novembru je bilo izvoženih 852.000 parov, v lanske novembru 1 milijon 641.000 parov.

Mednarodni vzorčni sejem v Firenzi se bo vršil od 20. marca do 3. aprila, oni v Lyonu pa od 7. do 20. marca. Natančnejše podatke dajejo zbornice za TOI.

2.750.000 vreč kave je bilo do konca novembra v Braziliji uničenih. Uničenje se vrši po določenem načrtu, izdelanem od kavnega zavoda.

Vzorčni sejem v Poznanju se vrši letos od 1. do 5. maja. Ta sejem je najvažnejši sejem v Poljski.

Češkoslovaška Narodna banka razmotriva o skrčenju dividende na 230 do 240 Kč. Za leto 1930 je znašala dividenda 280 Kč, za leto 1929 290 Kč.

Produkcija surovega železa v U. S. A. je navedena za lansko leto z 18.700.000 tonami proti 32.300.000 tonam v letu 1930. produkcija surovega jekla s 27 milijoni ton proti 41.700.000.

Produkcija avtomobilov v U. S. A. je znašala leta 1929 še 5.360.000 kosov, je padla leta 1930 na 3.350.000 voz in leta 1931 nadalje na 2.320.000 voz.

Angleška banka izkazuje 120.750.000 funtov zlatega kritja ob obtoku bankovcev v znesku 364.150.000 funtov.

Francoska banka izkazuje 68.480 milijonov frankov zlata, za 83.540 milijonov bankovcev v obtoku in 60,57 odstotno kritje vseh obveznosti.

Angleške železnice so glede na neugodni finančni položaj opustile svoj elektrifikacijski načrt, ki bi zahteval 400 milijonov funtov.

Obtok bankovcev v Avstriji je v znesku 1183 milijonov šilingov krit s 24,2 odstotki; bankovcev v obtoku je v Avstriji skoraj še enkrat toliko kot v Jugoslaviji, prebivalstva je pa še enkrat manj.

Brezposelnih v Avstriji je bilo na koncu preteklega meseca 330.000, za 26.000 več kot sredi decembra.

Glede dobave rumunskega petroleja za Francijo so bila pogajanja pred par dnevi zaključena in tozadavni dogovor podpisan. Rumunija bo uvozila v Francijo na leto 40.000 vagonov petroleja.

Brezposelnost v Češkoslovaški rapidno raste in je dosegla na koncu preteklega leta 480.000 oseb proti 240.000 na koncu leta 1930 in 53.000 na koncu l. 1929. Dosedanji maksimum je bil izkazan v lanskem februarju s 344.000. Za prihodnja dva meseca se pričakuje še bistvena porastitev v vprašanju brezposelnosti.

64odstotno dividendo! izplačuje neka foto-d. d. v Dresdenu. To je v naših časih pač bela vrana in neki časopis piše: Das gibt's nur einmal.

Produkcija petroleja v Rumuniji je znašala v preteklem letu 6.200.000 ton proti 5.750.000 tonam v letu 1930. V obratu je bilo lani 1383 vrelcev. Zaloge so narasle za 42% na 960.000 ton.

Angleški premog si je v zadnjem času dobro opomogel in si je pridobil mnogo novih prodajnih trgov.

Angleški blagoveni koncern Woolworth, ki se vodi neodvisno od ameriškega, razdeljuje 70odstotno dividendo iz čistega dobička 4.210.000 funtov proti 3.680.000 funtom v letu prej.

Število pridelovalcev tobaka v Vardarski banovini se je v preteklem letu pomnožilo od 6000 na 7000. Produkcija, ki je običajno znašala okoli 4 mil. kg, se bo glede na določbe novega monopolnega zakona najbrž podvojila. Po teh določbah je prodaja tobaka v inozemstvo potom zadrž pod kontrolo državnega monopola prostla. Snujejo se zadrage za pridelovanje tobaka. Nekaterim rumunskim lesnim družbam se tako slabo godi, da morajo prodajati les po tako nizkih cenah, da krijejo z njimi komaj obratne stroške.

Tekstilni sejem v Leipzigu bodo v tekočem letu popolnoma na novo organizirali.

Občni zbor Obrtniškega društva v Ljubljani

Preteklo soboto se je zbralo v vrtni dvorani restavracije Zvezda ljubljansko obrtništvo k občenemu zboru Obrtnega društva v Ljubljani. Polnoštevilna udeležba je pričala o važnosti tega zbora, saj je bilo splošno znano, da tudi to društvo ni ostalo obvarovano pred spori v obrtniškem gibanju, ki so nastali v zadnjem času. Skupina, ki ji je uspelo doseči nadvlado v vodstvu društva, je prevzela v svojo izključno upravo tudi stanovsko glasilo »Obrtni vestnik«, čigar konzorcij tvori večinsko zastopstvo tega društva. Nelojalna kritika v tem listu zaradi različnih naziranj v načelnih vprašanjih je zavzela že oblike, da je zaradi stalno naraščajočih nasprotij v nevarnosti ono, kar je bilo zgrajeno ob skupnem sodelovanju z velikim trudom in znatnimi žrtvami. Temu dejstvu je pripisala, da so se razgibale resne vrste ljubljanskega obrtništva in so obrtniki prihite, da sodelujejo pri volitvah bodočega društvene uprave. Zborovanje je otvoril poseledeči podpredsednik g. Lovro Pičman, ki je uvodoma pozdravil zastopnika oblasti, kakor tudi približljene starostne obrtništva, častnega društvenega predsednika g. Josipa Turka. V svojem poročilu je omenil, da je bilo društveno vodstvo močno okupirano pri sodelovanju v raznih stanovskih vprašanjih, ki so delno tudi ovirali uspešni razmah društva.

Po prečitnem tajniškem in blagajniškem poročilu in soglasni odobritvi obračuna je prišlo do volitev novega odbora. Predloženi sta bili dve listi in je bil z veliko večino izvoljen za predsednika bivši predsednik g. Josip Rebek, ki je zaradi raznih nesoglasij med letom odložil to mesto. Njegova ponovna izvolitev je bila sprejeta z navdušenim odobravanjem in z vzkliki.

G. Rebek je takoj prevzel vodstvo zborovanja in se je zahvalil za izkazano zaupanje. Pozval je obrtnike k složenemu sodelovanju. Poudaril je, da samozavest in obrtniški ponos ne dopuščata, da bi se obrtniške vrste v tako resnih časih krhale. Vsi trpimo enako in vsi smo dolžni, da skupaj delamo za svojo bodočnost. Zavrnil je razne očitke, ki se raznašajo v polemiki o načelnih vprašanjih. Pogledi na taka načelna vprašanja pa ne smejo biti razlog našega razdora in sovraštva. — Novi predsednik je obljubil, da bo društvo svojo nalogo tudi nadalje vršilo z ljubeznijo in nesebičnostjo. Apeliral je na navzoče, da se z vso ljubeznijo oklenejo društva, ki naj mu bo življenska sila v delu za skupno korist. Nekateri člani so skušali razpravljati tudi o ločenih zbornicah. Ker to vprašanje ni bilo na dnevnem redu, ni bilo po določilih društvenega zakona dovoljeno o tem razpravljati.

Izvoljen je nastopil odbor: predsednik g. Rebek Josip, ključavničar; podpredsednik g. Igljč Fran, krojač; člani gg. Hibšer Hugo, Pristou Filip, Puc Drago ml., Urbas Miroslav, Krapež Milko, Šifer Matija, Bricelj Ivan, Götzl Karol, Batjel Fran, Primožič Ferdo, Rebernik Fran, Fajfer Matij, Krapež Fran, Rogel Vaclav, Japelj Stanko, Lombar Alojzij; pregledovalci računov gg.: Zajec Fran, Brecljnik Alojzij; predsednik razsodišča g. Josip Toni, namestnik Rajko Turk.

Zborovanje je poteklo v lepem redu. — Volitve same pa so pokazale visoko stanovsko zavest naših obrtnikov in vzbujajo upanje, da bo nova uprava uspešno nadaljevala delo, ki je bilo žal med letom več ali manj prekinjeno. Občni zbor je tudi sklenil, da se nameravani obrtniški ples letos zaradi težkih gospodarskih razmer ne priredi, kar je bilo sprejeto z velikim zadovoljstvom.

Zborovanje je poteklo v lepem redu. — Volitve same pa so pokazale visoko stanovsko zavest naših obrtnikov in vzbujajo upanje, da bo nova uprava uspešno nadaljevala delo, ki je bilo žal med letom več ali manj prekinjeno. Občni zbor je tudi sklenil, da se nameravani obrtniški ples letos zaradi težkih gospodarskih razmer ne priredi, kar je bilo sprejeto z velikim zadovoljstvom.

Gospodarska združitev obdonavskih držav

Iz Beograda poroča dopisnik graške »Tagespost«-e svojemu listu sledeče: Vprašanje združitve obdonavskih držav je zavzemalo v božičnih razmotiranjih beograjskega časopisja pozornost vzbujajoč prostor. Doslej so šli listi preko tega vprašanja; izjemo je tvoril le od znanega jugoslovanskega diplomata pisan članek v »Politiki«, ki skuša dokazati, da se brez sodelovanja Nemčije ne da doseči vsestransko zadovoljiva gospodarska ureditev Donavske kotline. Iz božične številke časopisa »Vreme« pa izvemo sedaj, da se bivši ogrski minister zunanjih zadev dr. Gustav Gratz ni mudil samo v Pragi, temveč tudi v Beogradu, v svrhu posvetovanja z vodilnimi državniki glede možnosti in predpogojev ožje gospodarske združitve; in v prav tej božični številki se Gratz zelo odločno zavzema za gospodarsko spojitve, najprvo Ogrske in Jugoslavije. »Tvoritev večje gospodarske enote v Srednji Evropi se brez Jugoslavije in Ogrske sploh ne da misliti. Na eni strani izključujejo potrebe avstrijske, češkoslovaške in morda tudi ogrske industrije tvorbo vsake gospodarske enote, v katero bi ne bilo pritegnjeno tudi jugoslovansko poljedelstvo; na drugi strani bi vsaka gospodarska združitev v Srednji Evropi, ki bi ji ne pripadala tudi Jugoslavija, zadela na nepremagljiva politična nasprotstva, ker bi zavezniki Jugoslavije takšne kombinacije ne mogli pripustiti. Prav tako si pa gospodarske Srednje Evrope ne moremo misliti brez Ogrske, in moramo reči, da so državniki Male antante to tudi zmeraj lojalno priznali.«

Dalje izvaja Gratz, da imajo države Donavske kotline skupen interes na tem, da sfero svojega gospodarskega sodelovanja za-

enkrat »omejijo«, iz česar bi sledilo potem kljub vsem nasprotstvom tudi politično zbližanje. O Nemčiji Gratz sploh ne govori, pač pa se opetovano obrača proti »izključitvi« Jugoslavije in Ogrske iz vsakršne gospodarske kombinacije. K temu pripominja uredništvo »Vreme«-na, da se morejo uresničiti vsi ti načrti le v mirni, vsako misel na revizijo pogodb izključujoči atmosferi, in le v onem duhu, v katerem je odbor za evropsko sodelovanje priporočil tvoritev regionalnih gospodarskih zvez.

V »Vreme«-nu se je oglašil tudi avstrijski vicekancelar dr. Schober. Po vojski so vse države poskušale postaviti se gospodarsko popolnoma na lastne noge, in ti poskusi so dovedli do tega, da se morejo danes velike trgovske pogodbe z obdonavskimi državami sklepati mnogo težje kot morda še pred desetimi leti. »Kar se tiče avstrijsko-ogrsko carinske zveze, bi se dala ta danes težko udeležiti, ker sta se obe državi v povojni dobi razvijali v označenem smislu. Naši kmetje predvsem bi o tem sploh ne hoteli nič slišati, razen morda, če bi se uvoz ogrskega žita kontingental. Nimamo torej nobenega upanja, da bi se mogla z Ogrsko ustvariti carinska zveza, temveč se moramo v svrhu izmenjave blaga omejiti na trgovske pogodbe, pri čemer si pa moramo pač pridržati pravico, da sklenemo tudi z drugimi sosedi primerne trgovske pogodbe.«

Dalje se v »Politiki« zopet oglašajo omenjeni diplomat v daljšem uvodnem članku, kojega osnovna misel je ta, da mora tudi gospodarsko ozdravljenje Srednje Evrope izhajati iz sporazuma med Francijo in Nemčijo.

Fr. Zelenik:

Nekaj drobiža

Zopet sem nabral nekaj drobiža po trgovinah, pa ga porabim za ta članek.

Izjemna cena

»Gospal to svilo prodajam po tej ceni, vam jo pa dam za dva dinarja cenejše, ker ste moja stalna odjemalka.« Tako je rekel neki trgovec svoji kupovalki. Ta je svoji prijateljici pokazala robo in ta prijateljica je tudi šla v tisto trgovino po svilo. Dobila jo je pa za en dinar cenejše kot njena prijateljica. Ko je ta to zvedela, je takoj obsodila trgovca, da je nesoliden in ni šla več v to trgovino, pač pa je še druge svarila.

Nauk iz tega si naj vsak sam napravi.

Ne sodi prehitro

V neko manufakturno trgovino vstopi bolj preprosto oblečen možki. Na pudlno vidi finejšo blago, katero je ravno kar kupil neki drug odjemalec, in vpraša, po čem je to blago. Prodajalec premeri vpraševalca od nog do glave ali narobe, ne vem več točno, pa pravi, da bo to zanj najbrže predrago, pove pa vseeno ceno. Nato kupec vpraša, če nimajo še kaj boljšega in je potem tudi boljše robo kupil. Prodajalec mora biti vedno previden v presojanju kupovalca.

Sodni stroški

Imamo trgovce, kateri razpolagajo s premoženjem in bi račune lahko brez vsake zamude plačevali, pa se pustijo tudi tožiti in plačajo troške. Neki tak trgovec je bil tožen, pa je vseeno šel k svojemu dobavitelju, kateri ga je tožil in mu očita troške. Ta dobavitelj pa mu reče, da mu povrne troške, če se vzame blaga. Toženi odjemalec je nabral blaga ali le za toliko, kolikor so znašali troški. Mislil je najbrže le toliko vzeti, potem bi pa ne prišel več blizu. Seveda mu je tožitelj pojasnil, da prevzame na sebe troške, če kupec vzame večjo množino blaga, drugače ne.

Cene v izložbah

Nešteto krat se je priporočalo trgovcem, naj predmete v izložbah označujejo s cenami. Izložbeno okno naj ne kaže samo, kaj se v trgovini dobi, ampak naj vzpodbuja k nakupu. Pred prazniki sem stal pred nekim oknom in občudoval lepe predmete. Nekaj jih je bilo označenih s cenami, večina je bila brez označbe cene. Ustavili sta se pred izložbo tudi dve dami in se pogovarjali o umestnosti tega ali onega predmeta za darilo. Vprašali sta se, kaj le to ali ono stane. V trgovino pa ni šla

nobena vprašat. Večina ljudi je takšnih, da nočejo v trgovino vpraševati za ceno, ker se vsakemu nerodno zdi izpraševati pa potem ne kupiti. Ako bi pa zaželeni predmet bil označen s ceno, lahko vsak takoj presodi ali lahko kupi ali ne.

Bodite manj komodni, pa označujte izložene predmete s cenami.

Ali se izplača?

Pri nekem trgovcu na drobno sem videl odprte račune za Din 30—, 45—, 89—, 115— in podobne zneske. Ako si predložimo, da se mora za tak malenkosten znesek napisati račun, kolekovati, kopirati in potem vknjižiti v knjigo dolžnikov in ne vem kam še, nazadnje pa še terjati, moramo reči, da se res ne izplača dajati tako malenkostne zneske na odprt račun. Najmanjši znesek, ki bi se dajal nadrobno trgovcu na odprt račun, bi naj bil morda Din 500—. Vsi manjši nakupi bi se naj plačali takoj v gotovini z odbitkom skonta. S tem bi se prihranilo mnogo pisarenja in tudi opominjanja.

Že v 24 urah barva, plšira in kemično snaži obleke, klobuke itd.

Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Tečaj za mizarsko luženje v Radečah

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI priredi na soboto in nedeljo 23. in 24. januarja t. l. tečaj za mizarsko luženje v Radečah. Ta tečaj je namenjen mizarskim mojstrom in pomočnikom radeškega, laškega, trboveljskega in sevnjskega okoliša. Opozarjamo zainteresirane, da se nemudoma prijavijo neposredno Kolektivni za drugi obrtnikov za sodni okraj Radeče v Radečah. Pristojbina za mojstra 50 Din, za pomočnike 25 Din, stroške predavatelja, lužil itd. nosi zavod. Vsak udeleženeec mora prinesiti s seboj z vodo brušene desice, masivne ali furnirane v dimenzijah 10 x 20 cm in v debelini 6 do 8 mm in sicer tri komade češnjevca, tri hrusevega, šest bukovca, pet jelševca, 8 orhevega, 10 javorovega, 10 smrekovega in 17 hrastovega lesa. Začetek tečaja ob 8. uri jutraj v delavnici, katero bomo naknadno naznanili, odnosno jo bo preskrbel radeška obrtna zadruga. Termin za prijave najkasneje do 20. januarja. Podrobna pojasnila daje Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani. S tečajem se bo združil obenem tudi tečaj za politiranje, to pa le po eventualnem dogovoru z udeleženci.

Veletrgovina

A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
več vrst žganja, moko
ter deželne pridelke —
kakor tudi raznovrstno
rudninsko vodo

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom

Telefon 26-66

VI. mednarodni velesejem v Tripoliju

Dne 8. marca 1932 bo slovesno otvorjen VI. mednarodni velesejem v Tripoliju. Prireditve se vrši pod zaščito italijanskega ministrstva za kolonije.

Velesejem bo imel tudi tokrat, kakor že zadnji dve leti, mednarodni značaj, vendar bo letos organiziran na širši podlagi s popolnejšim programom, v kolikor se tiče industrije, trgovine in turizma, kakor tudi gospodarske propagande. Saj je to prva in edina kolonijalna prireditve, mednarodna in vseafriška, ki se dejansko vrši v koloniji. Prav zato je pa tudi prav posebno ugodna in pripravna za poglabitev oz. ustvaritev novih trgovinskih stikov med vsemi državami in posameznimi teritoriji velike afriške celine.

Periodični značaj tega velesejma je nadvse važen za inozemske tvrdke, ker jim zagotavlja trajan razvoj trgovinskega napredka. Mednarodni velesejem v Tripoliju obsega številne oddelke, ki so posvečeni afriškemu delu (posebno poljedelstvu in specijalnim afriškim izdelkom), mednarodni industriji in trgovini.

Jugoslovanskim in zlasti slovenskim tvrdkam se nudijo z udeležbo na tej prireditvi veliki izgledi, posebno z ozirom na lesni izvoz.

Tvrdkam, trgovcem in turistom, ki se udeležijo velesejma, dovoljuje italijanska država vozne in druge olajšave.

Vsa potrebna pojasnila daje italijanski konzulat kraljevine Italije v Ljubljani, Erjavčeva cesta st. II.

Avtogenski tečaj v Kranju

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI ponovno opozarja kovinarske obrtnike in pomočnike kranjskega, škofjeloškega in tržiškega okoliša, da se vrši tečaj za avtogeno varenje v Kranju od 18. do sobote 30. januarja t. l. in sicer v prostorih Kranjske tekstilne šole. Pričetek točno ob 9. uri dopoldne. Opozarjamo obenem vse zainteresirane, ki bi želeli kako popravilo polomljenih kovinskih predmetov, strojnih delov in podobno, da te predmete v tečaju brezplačno zavarimo. Treba je povrniti le efektivne stroške za varilni material. Predmeti se morajo na odgovornost zainteresenta dostaviti, na dan zaključka tečaja zopet prevzeti.

Praški mednarodni semenj se vrši od 13. do 20. III. 1932.

Louis-Eduard Jacob:

Pariška borza kot svetovni finančni trg

L.-E. Jacob je predsednik Pariškega sindikata borz že trideset let. Kot stalnega svetovnega francoske finančne vlade in vodstva novčane banke ga označajo za pravega pobudnika in prvobornika vsem modernizacijskih stremeljenj pariškega denarnega trga. On pravi:

Umljivo je, da so potrebne gotove reforme, da postane Pariška borza zopet centralni trg svetovne finance, brž ko bodo splošne razmere to dopustile. Trdno upam, da bodo reforme izvedene v najkrajšem času; izšli bodo zadevni zakoni, ki bodo pomenili krono že v postanku se nahajajočega kompleksa zakonov za moderniziranje Pariške borze. Istemu namenu je služil pred kratkim sprejeti zakon, ki odpravlja nekatere krivice glede dvojnega obdavčenja, ter obenem sprejeti zakon o delniških certifikatih pri uvedbi inozemskih efektov na Pariško borzo ali pred kratkim votirani zakonski osnutek o fiskalni formi vrednostnih listin.

Iz vsega tega je razvidno, da se nahaja Pariška borza v položaju nekakšne nove organizacije. Mislimo, da se bo to s časom izrazilo tudi na zunaj, s časom primerno preureditvijo zgodovinskega borznega posloja. Kajti čeprav danes prostori in naprave popolnoma zadostujejo za razplet normalnega prometa, moramo z gotovostjo reči, da se bo potreba razširjenja občutila že v bližnji bodočnosti. Tudi obstoji namena definitivne fuzije obeh bančnih sindikatov, kar se bo skoraj gotovo zgodilo že v začetku tekočega leta. S tem se bo udeležila notranja enotnost pariškega trga, kar bo neprecenljive vrednosti.

Sindikati stremi slej ko prej za tem, da pospešuje na vse načine uvedbo solidnih inozemskih vrednot, ki so že v njih domovini predmet živahnega trgovanja. Mi zmeraj zagovarjamo kolikor mogoče živahen medsebojen efekti promet med borzami raznih dežel in dobro vemo, da je za doseg živahnega mednarodnega prometa najbolj pripravna odredba istovrstna notacija vseh vodilnih vrednot raznih držav.

Mnogo bolj kot hegemonija ene borze nad drugimi je skupno sodelovanje namen, ki ga zasledujemo v interesu skupne sanacije svetovne finančne krize. Ozdravljenje iz svetovne krize si moremo misliti le v atmosferi medsebojnosti in enakih pravic.

Finančne zadeve sveta tvorijo enotno celoto, zdravo uspevanje se ne more omejiti na eno samo državo: predpogoj za to je brezpogojno splošen razcvet.

Egoizem je povsod in zmeraj slaba politika, prav posebno še na borzi. V finančnih in borznih poslih se nikdar ne sme stremeti za hegemonijo. To v Franciji dobro vemo in je popolnoma neutemeljen očitki proti pariški visoki financii, kot da se hoče obogatiti na stroške drugih ali pa brez ozira nanje.

Cesar inozemstvo večkrat ne razume, je okoliščina, da smo v poslovnem življenju skrajno previdni. Premoženje Francije je precej enakomerno razdeljeno med široke plasti prebivalstva. Ta zdrava struktura našega gospodarstva nudi francoskemu denarnemu trgu gotove prednosti napram denarnim trgov drugih držav; iz tega pa izvira tudi izredna previdnost od množice

malih državljanov obvladanega francoskega denarnega trga. Francoz si dvakrat premisli, preden se odloči tudi za najmanjšo finančno transakcijo. Francoz ne vidi tako veliko kakor delajo to nemški finančniki. Rekel bi, da je Nemčija veliki Wagnerjev orkester, dočim je francoska godba navaden preprost orkester; zato je pa tudi teža in sila tega orkestra razrušila harmonijo v Nemčiji. Ta harmonija bo pa prav gotovo zopet vpostavljen, in da se to čimprej zgodi, je najsrečnejša želja Francije, koje glavno stremljenje je sinchroniziranje obeh orkestrrov.

Prav zato, ker hočemo spraviti pariški denarni trg na njegovo staro intenziteto, zastavimo vso našo silo za kolikor mogoče hitro novo poživljenje vseh inozemskih borz; kajti le zopet se pričujoča aktiviteta svetovnega ekonomskega prometa more omogočiti, da pride latentna finančna moč Francije polno do izraza in da svojemu pomenu razumno prispeva k splošnemu razvoju svetovne finance.

Dobava-prodaja

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do dne 15. januarja t. l. ponudbe za dobavo barv, sidola, elektrotehniškega materiala, žebeljev za tračnice ter podložnih ploščic.

Gradbeno odelenje direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 19. januarja t. l. ponudbe za dobavo smolnatih bakelij.

Direkcija drž. rudnika v Banji Lukji sprejema do 21. januarja t. l. ponudbe za dobavo krušne moke ter pretikalcev za električni tok.

Gradbeno odelenje direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 22. januarja t. l. ponudbe za dobavo napisnih tablic.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 27. januarja t. l. ponudbe glede dobave bakrene pločevine. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave 300 komadov lopat za premog, 100 plošč železne pločevine, 20 plošč klingerita, 100 komadov rudarskih želez. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 28. januarja t. l. ponudbe glede dobave izolatorjev in železnih upor za izolatorje, materiala za transformatorske postaje, instrumentov za merjenje itd. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Oddaja čevljev v izdelavo. Dne 30. januarja 1932 se bo vršila pri Upravi III. oddelka Zavoda za izradu vojne odeže v Zagrebu ustmena licitacija glede oddaje 1500 parov gorskih čevljev v izdelavo. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji, vzorci in ostale informacije pa pri omenjeni upravi.)

Prodaja lesa se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 28. januarja 1932 pri Direkciji šum križevačke imovne občine v Bjelovaru. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Ljubljanska borza

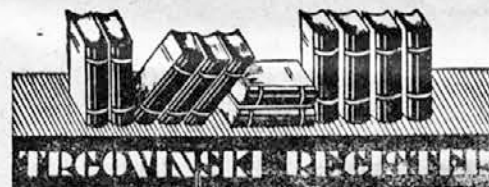
Tečaj 13. januarja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2261'55	2268'39
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783'31	785'67
Budimpešta 100 pen	—	—
Cu 100 fr.	1097'85	1101'15
London 1 funt	191'44	193'04
Newyork 100 dol., kabel	5636'05	5653'05
Newyork 100 dolarjev	5614'05	5631'05
Pariz 100 fr	220'80	221'46
Praga 100 kron	166'87	167'37
Stockholm 100 šved. kr.	—	—
Trst 100 lir	283'02	285'42

Tržna poročila

TRG JAJEC

Zadruga za eksport jajec v St. Juriju ob juž. žel. poročila: Vse upanje na ostro zimsko vreme je bilo po toplem vremenu zadnjega časa uničeno. Cene padajo rapidno, ker se povsod javlja novi produkt, posebno tudi v Nemčiji. Zna se zgoditi, da bo prinesla letošnja pomlad globinski rekord v cenah. Prej so stavili upanje edinole na vreme.

Trg živine v Mariboru 1. 1931. Mariborski živinski trg je pomemben za domačo trgovino in za eksport. Goveje živine je bilo v preteklem letu pripeljane na ta trg 14.451 kosov (l. 1930: 13.090, prodane 7702 (7378), od tega v Avstrijo 412 (502), v Italijo 697 (187). Prašičev je bilo pripelanih 12.735 (13.253), od tega prodanih 5984 (8237). Konj je bilo pripelanih na trg 406 (496), prodanih pa samo 17 (19). Pri izvozu v Avstrijo se uveljavljajo strogi avstrijski uvozni predpisi. Zelo je narasel izvoz goveje živine v Italijo.

Vpisale so se nastopne firme:

Besedilo: **Franc Dobovičnik**.
Obatni predmet: Trgovina z mešanim blagom.

Imetnik: Dobovičnik Franc, trgovec v Celju.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju,
odd. I., dne 23. decembra 1931.
Firm. 579/31. — Rg. A. III. 139/2.

Sedež: Celje, Gosposka ulica 6.
Besedilo: **Anton Hofbauer**.
Obatni predmet: Trgovina z usnjem ter čevlarskimi potrebščinami in z mešanim blagom.

Imetnik: Anton Hofbauer, trgovec v Celju, ki bo podpisoval tvrdko s svojim imenom.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju,
odd. I., dne 23. decembra 1931.
Firm. 576/31. — Rg. A. III. 140/2.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: **Kajfež, družba z o. z.**
Obatni predmet: Trgovina z vinom, trgovina z delikatesami, gostilničarska in restavracijska obrt, trgovina s špecerijskim

in kolonijalnim blagom ter z deželni pridelki.

Družbena pogodba z dne 26. novembra 1931.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Visokost glavnice: 30.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 30.000 dinarjev.

Poslovodja: Kajfež Jakob, trgovski stopnik v Ljubljani, Gajeva ulica 3.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani

oddelek III., dne 5. decembra 1931.
Firm. 1020/31. — Rg. C. V. 31/1.

Sedež: Trzin.

Besedilo: **Kralj Jože, družba z o. z.**

Obatni predmet: Izvrševanje pekarskega poslovanja, mizar, Kralj Jože ml., mizar, oba Trzinu št. 42.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani

oddelek III., dne 28. novembra 1931.
Firm. 946/31. — Rg. C. V. 29/1.

Vpisale so se izpremembe dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: **Maribor**, Frankopanova ulica.

Besedilo: **Ruda Domicelj & Kotoun**.

Izstopil je družabnik Domicelj Franc.

Besedilo firme odslej: »Ruda Stanislav Kotoun, Maribor.«

Imetnik odslej: Kotoun Stanislav trgovec v Mariboru, Frankopanova ulica.

Podpis firme se vrši na ta način, da postavi imetnik pod njeno napisano, nato njeno ali s štampiljko odtisnjeno besedo svoje ime in priimek.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru

dne 18. decembra 1931.
Firm. 1048/31. — Rg. A. II 273/3.

Sedež: Ljubljana.

Besedilo: **Združene oljarne, družba z o. z.**

Po sklepu občnega zbora z dne 19. decembra 1931. se je družba razdružila.

prešla v likvidacijo ter se glasi likvidatorska tvrdka: Združene oljarne družba omejeno zavezo v likvidaciji.

Likvidatorji so:

1. Donner Julio, ravnatelj tvrdke »Mster« tvornica laka i boja d. d. v Zagrebu.

2. Hrovat Jakob, tovarnar in javni družabnik tvrdke Tovarna kranskega lanega olja in firneža Hrovat & Komp. Ljubljani.

3. Medić Franjo, tovarnar v Ljubljani.

4. Avsenek Ivan, poslovodja v Ljubljani.

ki zastopajo družbo in podpisujejo tvrdko vsi kolektivno.

Likvidatorjem se naroča, da tekom tega meseca izkažejo, da so pozvali upnike v smislu § 91. zakona o družbah z omejeno zavezo.

Deželno kot trgovinsko sodišče v Ljubljani

odd. III., dne 31. decembra 1931.

Firm. 1082 — Rg. C. II 209/14.

Izbrisal se je nastopna firma:

Sedež: **Maribor**.

Besedilo: »Vrt« Džamonija in druga družba z o. z. v likvidaciji.

Zbog končane likvidacije.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Mariboru

dne 18. decembra 1931.
Firm. 980/31 Rg. C. I 39/22.

Brzjavi: **Krispercoloniale Ljubljana** — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe. **Ljubljana** Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode. **Dunajska cesta 33** Ceniki na razpologo. **Gočna postrežba.** Ustanovljeno leta 1940

Posteljne žične vloge Vam nudi najceneje Prva ljubljanska izdelovalnica žičnih vlog **Pavel Strgulec** Ljubljana Gosposvetska cesta 13

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah **izvršuje** najsolidnejše **klišarna**

ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

»AGRIPPA«

kartoteka v obliki knjige

je praktična, moderna, ker nima predalov in omar, je pa tudi poceni

Pojasnila in navodila daje »AGRIPPA«-kartoteka LJUBLJANA, Šelenburgova ulica števil. 1

Oglašajte v „Trgovskem listu“